

Léčba hypertenze a dyslipidemie po cévní mozkové příhodě

Barbora Nussbaumerová

Centrum preventivní kardiologie, II. interní klinika LF a FN v Plzni

Cévní mozková příhoda (CMP) je druhou nejčastější příčinou úmrtí v celosvětovém měřítku. Současně je i třetí nejčastější příčinou invalidity. Arteriální hypertenze je nejvýznamnějším rizikovým faktorem CMP. Důsledná kontrola hodnot krevního tlaku vede ke snížení incidence CMP i jejich recidiv. V akutní fázi CMP není doporučováno razantní snižování hodnot krevního tlaku. V chronické léčbě snižujeme krevní tlak pod hodnoty 140/90 mm Hg. Vhodnou lékovou skupinou jsou inhibitory angiotenzin konvertujícího enzymu (ACE) nebo sartany v kombinaci s blokátory kalciových kanálů nebo indapamidem. Dyslipidemie je významným rizikovým faktorem CMP ischemické etiologie a nemá vztah k patogenezi iktů z ostatních příčin. Pacienti po prodělané CMP ischemické etiologie jsou řazeni do kategorie velmi vysokého kardiovaskulárního rizika. Je prokázána prospěšnost intenzivní léčby hypolipidemiky (statiny, ezetimibem a PCSK9i) k cílové hladině LDL-cholesterolu < 1,4 mmol/l a současně k poklesu LDL-cholesterolu o nejméně 50 % vedoucí ke snížení počtu recidiv CMP.

Klíčová slova: arteriální hypertenze, dyslipidemie, cévní mozková příhoda, antihypertenziva, hypolipidemika, statin, ezetimib, PCSK9i, sekundární prevence.

Hypertension and dyslipidemia treatment in stroke

Stroke is the second most common cause of mortality worldwide and the third most common cause of disability. Arterial hypertension is the most prevalent risk factor for stroke. A precise management of arterial hypertension prevents the first episode of stroke and the recurrence. Blood pressure must be decreased carefully and not very vigorously in the acute phase of the stroke. Recommended blood pressure goals in chronic treatment are at least 140 / 90 mm Hg and lower if tolerated. ACE inhibitors or angiotensin receptor blockers in combination with calcium channel blockers or indapamide are favorable antihypertensive drugs. Dyslipidemia is also a strong risk factor for ischaemic stroke and has no relationship to the other etiologies of stroke. The cardiovascular risk in patients after a stroke is very high. An intensive hypolipidemic treatment by statins, ezetimibe and PCSK9i to LDL-cholesterol goals < 1,4 mmol/l and a 50% decrease was proved to decrease the incidence of recurrent stroke.

Key words: arterial hypertension, dyslipidemia, stroke, antihypertensive drugs, hypolipidemic drugs, statin, ezetimibe, PCSK9i, secondary prevention.

Úvod

Cévní mozkové příhody (CMP) představují závažný medicínský i sociální problém. Pojmeme cévní mozková příhoda (CMP, iktus) je označována situace, kdy dojde k přerušení zásobování části mozku krví. Proto není následně postižená část mozku schopna plnit svou funkci a dochází k rychlému odumírání mozkových buněk. Příčinou je většinou okluze cévy krevním trombem, v menší míře ruptura cévy a následné krvácení do mozku. Převládají CMP ischemické (asi v 85–90 %). Dalšími

příčinami CMP jsou intracerebrální hemorrhagie (8–12 %), subarachnoidální krvácení (1–2 %) a někdy je uváděna trombóza žilních splavů (do 0,5 %).

Následkem CMP je obvykle invalidita s poruchou hybnosti, snížená schopnost řeči, částečné oslepnutí, v nejhorším případě i smrt. V Evropě se CMP podílejí na úmrtí asi 10 % mužů a 15 % žen (1–3), další recentnější česká data uvádějí 6 % (4). Právě CMP jsou celosvětově i v České republice jednou z nejčastějších příčin úmrtí a trvalé invalidizace. Úmrtnost